

Birleşmiş Milletler Orman Forumu (UNFF)- Türkiye Bilgi Notu

Hazırlama Tarihi: 12 Aralık 2022

Birleşmiş Milletler Orman Forumu (United Nations Forum on Forest-UNFF)

UNFF 2000 yılı Ekim ayında Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyinin (ECOSOC), 2000/35 sayılı Kararı ile kurulmuştur.

UNFF, "... her tür ormanın yönetimini, korunmasını ve sürdürülebilir gelişimini ve bu amaca yönelik uzun vadeli siyasi taahhüdü güçlendirmeyi..." hedeflemekte olup, ECOSOC'a bağlı olarak faaliyetlerini yürütmektedir.

Forum evrensel üyeliğe sahiptir ve Birleşmiş Milletlerin tüm Üye Devletlerinden ve FAO, UNDP, UNEP gibi uzman kuruluşlardan oluşur.

UNFF Yönetimi BM elemanları olan Sekretarya ve Ülke Temsilcilerinin yer aldığı Büro'dan oluşmaktadır.

UNFF Sekretaryası BM Genel Merkezi 15. Katında hizmet vermektedir. Sekretarya Müdürü doğrudan BM Genel Sekreteri tarafından atanmaktadır. Hali hazırda bu görevde aslen Benin ve Kanada vatandaşı olan, daha önceden Benin'de Çevre ve Doğa Koruma Bakanlığı da yapan Bayan Juliette Biao bulunmaktadır.

UNFF Bürosu coğrafi temele dayalı olarak üye ülkeler tarafından seçilmektedir. UNFF Büro Başkanlığını halen Burundi' nin BM Daimi Temsilciliği görevini yürüten Büyükelçi Zéphyrin Maniratanga yürütmektedir. Aynı zamanda Afrika Bölgesini temsil etmektedir. Asya Ülkelerini temsilen İran'lı bir üye UNFF'te yer alırken Batı Avrupa grubundan Çekya ve Rusya iki farklı aday göstermiş olup 2023 yılı Mayıs ayında gizli oylama yapılacaktır. GRULAC ülkeleri ise henüz bir aday göstermemiştir.

UNFF Bürosunun en aktif bölgesel grubunu WEOG oluşturmaktadır. Resmi WEOG Üyelerine ilaveten Japonya, Meksika, Yeni Zelanda ve Avustralya da bu grup çalışmalarına katılmaktadır.

Halen Türkiye'de Tarım ve Orman Bakanlığının bağlı kuruluşu Orman Genel Müdürlüğünde Başmüfettiş olarak görev yapan Orman Yüksek Mühendisi/Kamu Yönetimi Uzmanı İsmail Belen 2022 yılı Mayıs ayında WEOG Ülkelerini temsilen Büro Üyeliğine (Başkan Yardımcılığı) seçilmiştir. İsmail Belen daha önceden Orman Genel Müdür Yardımcılığı, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdür Yardımcılığı, Çevre ve Orman Bakanı Özel Kalem Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur. Ayrıca FAO Akdeniz Ormanlık Komitesi Başkanlığı, Avrupa Orman Bakanları Konferansı Genel Koordinasyon Kurulu Üyeliği gibi görevleri de yapmıştır.

UNFF yıllık olarak genelde Mayıs aylarında New York'ta toplanmaktadır. 2023 oturumu 8-12 Mayıs 2023 tarihlerinde yapılacaktır. Buradaki çıktılar Temmuz ayındaki HLPF ve Eylül ayındaki UN Summit'de sunulacaktır.

Bu genel kurula ilaveten bölgesel ve küresel toplantılar yapılmaktadır. Bu çerçevede Ocak ayında Tayland'da, Şubat ve Mart aylarında Roma'da "Uzmanlar Toplantısı" yapılacaktır. **Haziran ayında ise Türkiye'de bir çalıştay planlanmaktadır.**

Türkiye kuruluşundan itibaren UNFF'de aktif rol oynamıştır. UNFF 10, Sayın Cumhurbaşkanımızın katılımı ile 2013 yılında İstanbul'da yapılmıştır. Bu New York dışında yapılan ilk ve son UNFF olmuştur.

Türkiye'nin Ormancılık Faaliyetleri

Türkiye ulusal ve uluslararası ormancılık alanında son derece aktif bir ülkedir.

2021 yılı sonu resmi istatistiklerine göre toplam 23 111 000 hektar orman alanı bulunmaktadır. Resmi istatistiklerin tutulmaya başlandığı 1973 yılındaki orman alanı 20 199 296 hektar olup 48 yılda orman alanı 2 911 704 hektar (yaklaşık 3 milyon hektar) artış göstermiştir¹.

Buna paralel olarak ormanlardaki servet de artmıştır. 1973 yılında 935 milyon m³ olan ağaç serveti 2021 yılı sonunda 1 721 milyon m³'e çıkmıştır. Buna göre ormanlardaki ağaç serveti yaklaşık 2 kat artmıştır.

Türkiye'deki ormanların tamamı Anayasal güvence altında olup, Devlet adına Orman Genel Müdürlüğü tarafından yönetilmektedir. Bütün ormanlar "Orman Amenajman-Yönetim Planlarına" göre yönetilmektedir. Orman Amenajman Planları ormanların sürdürülebilir şekilde yönetildiklerinin ispatı görevini ifa etmektedir.

Türkiye'de ormancılık teşkilatı oldukça eski ve güçlüdür. Kuruluşu 1839 yılına dayanan Orman Genel Müdürlüğü yaklaşık 50 bin personeli ile ülkenin dört bir yanında hizmet vermektedir.

Türkiye'nin ormancılık mevzuatı tüm dünyaya örnek olacak özelliklere sahiptir. Gerek Anayasa, gerek 6831 sayılı Orman Kanunu, gerek diğer mevzuat her türlü uluslararası gerekliliği kapsayacak şekilde, orman köylülerinin, ekosistem hizmetlerinin, ormanlık alanların artırılmasının, ormanların yangın ve böceklerle karşı korunmasının önünü açmaktadır².

Hali hazırda ülkede 12 adet Orman Fakültesi bulunmaktadır. Bu tüm dünyada çok az rastlanan bir durumdur. Diğer taraftan başta 20 binden fazla üyesi bulunan Orman Mühendisleri Odası olmak üzere son derece aktif sivil toplum kuruluşları bulunmaktadır.

Ormancılıkla ilgili özel sektör (kereste, sunta, mobilya, kağıt, enerji, maden, turizm, gıda vb.) yaklaşık 30 milyar Dolarlık bir hacim oluşturmaktadır³. Türk firmaları yurt içi yatırımlarının yanında Rusya, Bulgaristan, Romanya, İtalya, ABD gibi ülkelerde de faaliyet göstermektedir.

Türkiye ormancılıkla ilgili uluslararası faaliyetlere aktif şekilde katılım sağlamaktadır. Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi 12. Taraflar Konferansı 2015 yılında Ankara'da yapılmıştır. Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi 16. Taraflar Konferansı 2024 yılında Türkiye'nin ev sahipliğinde yapılacaktır. Avrupa Orman Bakanları Konferansı yine Türkiye'de yapılacaktır.

Türkiye gerek Tarım ve Orman Bakanlığı, gerekse Orman Genel Müdürlüğü eliyle birçok ülkede ikili projeler hayata geçirmektedir. Afrika'da yürütülmekte olan Büyük Yeşil Duvar Projesine (Great Green Wall) destek olmaktadır.

Orta Asya Ülkelerine hizmet veren Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Orta Asya Alt-Bölge Ofisi FAO-SEC⁴ Ankara'da yerleşiktir. Bu ofis kanalıyla Orta Asya Ülkelerine ilaveten Balkanlar ve Ortadoğu ile yakın işbirliği yürütülmektedir.

Türkiye'nin ormancılıkla ilgili tüm raporlamaları BM standartlarında yapılmaktadır.

¹ <https://www.ogm.gov.tr/tr/e-kutuphane/resmi-istatistikler>

² <http://www.gonder.org.tr/?s=Anayasa>

³ <http://www.gonder.org.tr/?s=sekt%C3%B6r>

⁴ <https://www.fao.org/europe/central-asia/en/>